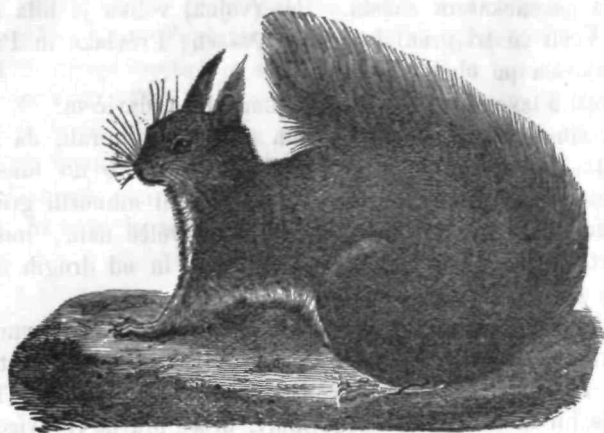

Prirodopisno - natoroznansko polje.

Veverica.

Martinek gre ne-
cega jesenskega jutra
z očetom v gozd ko-
stanj otépat. Bilo je
prijetno jesensko jutro
in Martinek je veselo
skakal pred očetom na-
prej, ki so dve prazni
vreči nesli čez rami.
— Jedva prideta v
gozd do kostanjev,
smrk! šine po deblu
bližnje smereke lepa,
rujava živalca, ki je
imela velik, métlast

rep; v zeleno, gosto krošnjo dospévši, stisne se v rogovilo med veje, od koder s črnimi očmi oprezno gleda doli na Martinka, kateri še nikoli ni videl tako čudne in urne živalice.

„Ali ste videli, oče, kako čudna živalica je smuknila tu gori po smerekovem deblu tja gori med veje? Le poglédite jo, ondu gori še zdaj sedi in drží, kakor se mi dozdeva, dolg šešarek v sprednjih nogah. Ali jo vidite, kako plaho se ozira na vse strani? Hà, hà, hà, zdaj se liže in umiva kakor kaka máčica! Ná —! ali ste videli, kako naglo je zdaj skočila tjá na óno drugo vejo ter se ondu ziblje, kakor bi se igrala za kratek čas.“

Ko oče bliže stopijo k Martinku, da bi pogledali, kaj je, skoči brza živalica na spodnjo močnejšo vejo, ter se od tukaj takój zavihtí na drugo smerko, ki je stala dobre tri metre od prve. Kakor strela se zaganja zdaj od drevesa do drevesa, in predno more Martinek še kako besedo izpregovoriti, bila je razposajena živalica užé Bog si ga védi kje v kakem gorkem gnezdu.

„To je veverica,“ reko óče radovednemu Martinku. „Veveric živí dosti v naših gozdih, posebno v jelovih, ker tu jim tudi po zimi, kadar sneg zapade, ne izmanjka živeža.“

„Ob čem se pa živé veverice,“ vpraša Martinek očeta.

„Veverice se živé ob vsakovrstnih jédercih, posebno ob bórovem, smerkovem in jélovem seménji, rade dolbejo tudi lešnike in orehe, ako jih imajo.“

„Ako bi imel veverico domá v hiši, zmirom bi jej metal orehov in lešnikov, ker se mi tako lepa in prijazna živalica zdi,“ reče Martinek ter pogleda na drevo, ako ne bi zopet kje kake veverice ugledal.

„Mlade veverice,“ rečejo óče, „se tudi hitro sprijaznijo s človekom, ter so potem krotke in domače, kakor kaka druga domača žival. Ljudjé jih imajo jako radi, ker so čiste in smešne v svojem ponašanji.“

Martinek: Óče, ali mi ne bi mogli jedne veverice vloviti, da bi jo imel doma v gajbi?

O č e: Poskusil bom, ako boš priden in poslušen. A zdaj le idiva, da kostanj do póludne otepéva, mati bodo prinesli južino, in po južini bo treba kostanj v vreče pobirat. —é.

Lišček.

Ko je ljubi Bog ptičice ustvarjal, dal jim je nogi, da morejo skakati, peroti, da morejo leteti in kljunček, da morejo zobati. In ko so bile užé vse ptičice ustvarjene, zbrale so se okolo njega in Bog je vzel veliko skrinjico z raznoličnimi barvami, ter je vsakej ptičici pobarval njeno pérje. Golob pride na vrsto in dobi višnjelkast vrat in rudečkasti peroti z dvema érnima pasoma povprek; kanarčku je dal Bog lepo rumeno pérje in pastiričico je pobarval s sivo, pepelasto barvo ter jej dal na perotnici po dvakrat bel pas. Vsaka ptičica je dobila lepo pisano pérje, kakoršno jej najbolj pristoji. Samo jedna je ostala, ker se ni hotela drenjati med toľko množino ptic, ter je nekoliko bolj zadej ostala; ta ptičica je bil — lišček. Naposled pride tudi on k svojemu stvarniku, ali Bog ni imel več barv; vse skudelice so bile užé prazne. Ubogi lišček se je britko jokal, ker ni imel tako lepo pisanega pérja, kakor so ga imele druge ptičice. Bogu se je to milo storilo in mu reče: „Utolaži se! v vsakej skudelici je še nekaj barve ostalo, to barvo hočem s čopičem pobrati in tudi tvoje perje pobarvati.“ Bog storí kakor je rekel in pobarval je liščekovo pérje nekoliko rudeče, nekoliko rumeno, nekoliko éрно in tudi nekoliko zeleno, iz vsake skudelice je pobral nekoliko barve in tako je imel lišček med vsemi ptičicami najlepšo, pravo svátovsko obleko. Čelo in grlo dobi rudeče kakor škrlat, teme in tilnik érn in svetál kakor žamet, hrbet rujavkast, trebuh belkast, peroti rumenopasasti in érn rep. To se je liščeku zeló dopadlo in zahvalil se je ljubemu Bogu, da ga je takó lepega ustvaril. —é.

Otročje igre

v pésecah.

(Kraška národna.)

XV.

Otrok sedí očetu na kolénu.

„Oček! dajte meni kónček!“

Kaj bi hôtel kónčku?

„Vrécico bi šival.“

Kaj bi hôtel vrécici?

„Jáboléka bi brál.“

Kaj bi hôtel jábolékom?

„Kúkeu *) bi jih dál.“

Kaj bi hôtel kúkeu?

„Sálce bi mu vzel.“

Kaj bi hôtel sálcu?

„Vôzek bi namázal.“

Kaj bi hôtel vôzku?

„Kámenj'ce bi vôzil.“

Kaj bi hôtel kámenj'cu?

„Cérkvico bi zidal.“

Kaj bi hôtel cérkvici?

„V cérkvico bi hôdil,

V cérkvici bi môlil.“

*) Kúkec ali prasíček; takó po nekaterih krajih govoré Primórci.